

vægten på at tilvejebringe et egnet grundlag for en vurdering af den mest hensigtsmæssige amtskommunale inddeling og har — med udgangspunkt i de i inddelingsloven angivne kriterier for en ny amtskommunal inddeling — tilvejebragt oplysninger om den hidtidige og forventede befolkningsmæssige og erhvervsmæssige udvikling i de enkelte områder af landet, om det daglige kontaktmønster i samfundet, om kravene til en hensigtsmæssig varetagelse af de større lokale opgaver, samt om de enkelte områders økonomiske forhold, deres skattegrundlag, udgiftsforhold m. m. Dette oplysningsmateriale er i begyndelsen af september 1968 offentliggjort i en særlig betænkning „Amtskommuner — befolkning, opgaver, økonomi, oplande“.

Af materialet fremgår det bl. a., at de befolknings- og erhvervsmæssige kontaktforhold i vidt omfang går på tværs af de nuværende amtsgrænser, og at en tilpasning af de administrative grænser til de daglige kontaktlinjer vil kræve vidtgående ændringer i de nuværende amtsgrænser. Kommissionens gennemgang af de større lokale opgaver har ikke været begrænset til de nuværende amtskommunale opgaver, men har også omfattet de forvaltningsopgaver, som kunne tænkes overladt de fremtidige amtskommuner, eller som det ville være naturligt at søge administreret i tilknytning til en ny amtskommunal inddeling. Gennemgangen har ikke peget mod en entydig befolkningsstørrelse, men har vist, at en række lokale opgaver vil kunne tilrettelægges og administreres rationelt af enheder med et befolkningsgrundlag på 200.000—250.000 indbyggere. Det gælder udbygningen af sygehøvsæsenet efter nye af sundhedsstyrelsen skitserede retningslinjer og administrationen af en række opgaver inden for sundhedsvæsenet, undervisningssektoren, biblioteksvæsenet, den sociale forsyning etc. Endnu større enheder vil åbne mulighed for en lokal administration af flere opgaver, men det er relativt få opgaver, der ved en generel forøgelse af kravene til amtskommunernes befolkningsunderlag vil kunne overføres til amtskommunerne. Den foretagne analyse af de enkelte amters økonomiske forhold har vist, at købstædernes optagelse i amtskommunerne gennemgående vil give de nye amtskommuner større skattekraft, men at der fortsat vil være betydelig forskel på amtskommunernes økonomiske formåen. Den økonomiske bærekraft er så forskellig fra landsdel til landsdel, at der ikke ved inddelingsændringer kan opnås blot en tilnærmelsesvis økonomisk udligning mellem amtskommunerne, selv om det dog er muligt ved sammenlægninger af de nuværende amter at opnå en vis økonomisk udligning.

Da der ikke under kommissionens behandling af inddelingsforholdene tegnede sig et helt klart billede af den mest hensigtsmæssige amtskommunale inddeling, fandt kommissionen det rigtigt at offentliggøre visse skitseforslag til en ny amtskommunal inddeling for derved at søge rejst en offentlig debat om disse problemer og eventuelt herved fremkalde synspunkter, der kunne være vejledende for de videre overvejelser om de fremtidige amtskommuners antal og grænser.

I en særlig publikation „Nye amtskommuner“ offentliggjorde kommissionen i juli 1968 3 skitseforslag til en ny amtskommunal inddeling. Skitseforslagene, der inddeler landet uden for hovedstadsområdet (København, Frederiksberg og Københavns amtskommune) i henholdsvis 16, 13 og 12 amtskommuner, var ikke udtryk for nogen stillingtagen fra kommissionens side, men skitserne repræsenterede de vigtigste af de synspunkter, som var kommet frem under kommissionens behandling af problemerne. Forslagene adskilte sig fra hinanden i relation såvel til omfanget af amtsammenlægninger som til rækkevidden af grænserreguleringerne.

De 3 skitseforslag var suppleret med en fjerde skitse til en opdeling af landet i 8 amter, idet der havde været nævnt muligheden af at gennemføre en videregående sammenlægning af amter. Dette skitseforslag var dog ledsaget af en bemærkning om, at det var den overvejende opfattelse i kommissionen, at så vidtgående ændringer i den administrative inddeling ikke var nødvendige for at tilvejebringe et hensigtsmæssigt grundlag for en varetagelse af de amtskommunale opgaver.

Offentliggørelsen af kommissionens skitseforslag har givet anledning til en indgående debat om den fremtidige amtskommunale inddeling. Der har i dagspressen været en række indlæg om amtsinddelingen, og der har i amtsråd, byråd og sogneråd været forhandlinger om den mest hensigtsmæssige inddeling. På amtsrådsforeningens ekstraordinære møde i Randers den 15. august 1968 blev inddelingsproblemerne indgående drøftet, og der fremkom indlæg fra hovedparten af amtsrådene.

Under hensyn til den betydning, der må tillægges den fremtidige amtskommunale inddeling, og den usikkerhed, der har været om det mest hensigtsmæssige antal amter, fandt regeringen det imidlertid rigtigt, at problemerne i forbindelse med de fremtidige amtskommuners antal og grænser afgøres af folketinget. I skrivelse af 2. september 1968 anmodede indenrigsministeriet derfor kommissionen om — uanset de i inddelingsloven fastsatte procedureregler — at afgive det tilvejebragte materiale vedrørende amtsinddelingen til ministeriet, ledsaget